

6 muaj apo 1 vit, duke theksuar gjithmonë se zbulimi i kancerit nga ana ekonomike është më i lirë se trajtimi i tij. Saktësia diagnostike për rastet tona ka qenë 93.30%, ndërsa gjatë gjithë periudhës që paraqesin nuk kemi pasur asnjë rast me pozitivitet fals.

Së fundi, vëmë në dukje se, në varësi nga stadi klinik i kancerit, shumë të sëmura janë trajtur me rrezatim —Co⁶⁰. Duke ndjekur rastet ne kemi gjetur ndryshime qelizore si pasojë e rrezatimit në 370 apo 9.85% të të gjithë rasteve, ndryshime këto me vlerë të veçantë klinike për të ndjekur reagimin e tumorit ndaj rrezatimit, për të sugjeruar prognozën e rastit, si edhe për të zbuluar sa më herët rishfaqjet pas rrezatimit (6).

Konkluzione

1) Ekzaminimi citologjik është një metodë praktike dhe me vlera diagnostike që mund të zbatohet në të gjitha shërbimet morfologjike të vendit tonë.

2) Strishot vaginale merren me lehtësi nga ana teknike, pa e traumatizuar gruan dhe nëpërmjet tyre sigurohet për studim një grup përfaqësues qelizash normale e jonormale nga mukoza e vaginës dhe qafës së mitrës. Na ofrohen kështu mundësitë më të mira për të vlerësuar njëkohësisht gjendjen hormonale, praninë e infeksioneve të ndryshme, zbulimin e hershëm të karcinomave të këtyre organeve, ndryshimet ose jo si pasojë e rrezatimit, si edhe dinamikën e tyre.

3) Pranohet nga të gjithë se mënyra më e mirë për diagnozën sa më të hershme të kancerit të qafës së mitrës është marrja e ekzaminimeve citologjike çdo 1 vit në të gjitha gratë me jetë seksuale aktive dhe në të virgjërat, duke filluar nga mosha 20 vjeç.

4) Rezultatet e arritura e përligjin plotësisht zbatimin e metodës citologjike në diagnozën e hershme të kancerit të qafës së mitrës.

Dorëzuar në redaksi më 1.12.1986

BIBLIOGRAFIA

- 1) **Boyes A.D.**: The value of pap. smear. Program and suggestions for its implementation. Cancer, 1981, 4, 613.
- 2) **Creasman T.W. and coll.**: The abnormal pap. smear — What to do next? Cancer, 1981, 2, 515.
- 3) **Dunn E.J.; Schweitzer V.**: The relationship of cervical cytology to the incidence of invcerv. cancer and mortality. Am. J. Obst. gynecology, 1981, 8, 868.
- 4) Mass screening and early detection. Edited under the auspices of the International Union Against Cancer. Manual of clinical oncology, 1982, 59, 206.
- 5) **Harasani Xh., Kadare Sh.**: «Adenoma malignum» e qafës së mitrës. Buletini i UT «Enver Hoxha» — Seria shkencat mjekësore, 1982, 4, 153.
- 6) **Harsani Xh.**: Ndryshime citologjike që vërehen si rrjedhojë e rrezatimit të kancerit të qafës së mitrës dhe rëndësia e tyre klinike. Disertacion, Tiranë, 1985.
- 7) **Jordan S.W., Smith N.L. and coll.**: The significance of cervical cytologic dysplasia. Acta cytologica, 1981, 3, 237.

- 8) **Kitai K., Pigal D. and coll.**: The changing trends of uterine cancer and cytology. Cancer, 1978, 5, 2439.
- 9) **Koss G.L.**: The effect of radiation on cervical and vaginal epithelium. In: «Diagnostic cytology and its histopathologic bases», 1979, 1, 513.
- 10) **Richart M.R., Barron A.B.**: Screening strategies for cervical cancer and cervical intraepithelial neoplasia. Cancer, 1981, 5, 1176.
- 11) **Rubinstein E.**: Colposcopic, cytological and histological patterns in preinvasive cervical cancer. Dysplasia. Acta Universitatis Upsaliensis, 1981, 17.
- 12) **Sandimire F.H., Austin D.S., and coll.**: Experience with 4000000 pap. smears. Obstetrics and gynecology, 1976, 1, 56.
- 13) **Takahashi M.**: Anomalies cytologiques par facteurs inflammatoires ou métaboliques; Modifications des cellules provoquées par l'irradiation. Atlas en couleur de cytologie du cancer, 1983, 23, 57.
- 14) **Wied L.G., Bartles H.L.**: Frequency and reliability of diagnostic cytology of the female genital tract. Acta cytologica, 1981, 5, 543.

Summary

DIAGNOSTIC VALUE VAGINAL CYTOLOGY

The diagnostic value of vaginal citologic examination is assessed dividing the findings according to the age group of the patients, the number of examinations (single or repeated), the histopathologic findings and the location of the pathology.

The results were obtained by examining 11262 slides taken from 3754 women consulted at the Institute of Oncology between January 1971 and December 1980.

The purpose of the study was to answer, on the basis of our findings comparing them to these basis of our findings and comparing them to those of the literature, to some questions arising from our everyday practice, such as: What is the frequency of abnormal vaginal cytology? Which are the age groups of women the most frequently affected? Which of the lesions are inflammatory, what is their course and what are their relations to the hormonal condition and to the paraneoplastic state of the genital organs? What is the rate of tumoral pathology, benign or malignant? And lastly: What is the rate of diagnosis of the different kinds of carcinomas according to their location, their histologic type etc.

Résumé

VALEUR DIAGNOSTIC DE LA CITOLOGIE VAGINALE. A PROPOS DE 11262 FROTTIS

Les auteurs, en décrivant l'examen de 11262 frottis vaginaux effectué sur 3754 femmes pendant la période de Janvier 1971 à décembre 1980 à l'Institut d'oncologie, mettent en évidence l'importance de cet examen dans la détermination du diagnostic. En comparant ces données avec celles de la littérature spécialisée, les auteurs cherchent à déterminer la fréquence des anomalies cytologiques, l'âge plus fréquemment atteint, la corrélation entre états inflammatoires, processus paranéoplasiques de ces organes et l'état hormonal. Quelle est la place de la pathologie tumorale chez les sujets examinés et le plus important — la détermination du diagnostic positif des carcinomes, de la localisation et du type histologique.